

Форма № Н - 3.04у

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут механічної інженерії, транспорту
та природничих наук
Кафедра здоров'я людини та фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

Віктор КОСТІН
» 08 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ООК-4 ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

освітній ступінь «Бакалавр»
спеціальність 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)»

освітньо-професійна програма «Середня освіта (Фізична культура)»

КРЕМЕНЧУК 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи професійної термінології» розроблена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)» підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив: доц. каф. ЗЛФК Микола СЕВРЮК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)», спеціальності 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)»,

протокол № 1 від «28» 08 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми Тамара ЛОШИЦЬКА

Завідувач кафедри _____ Олена АНТОНОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні методичної комісії КрНУ зі спеціальності 014.11 – «Середня освіта (Фізична культура)»,

протокол № 1 від «28» 08 2023 р.

Голова методичної комісії Тамара ЛОШИЦЬКА

©КрНУ, 2023 рік
©Севрюк М.П., 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	<u>Галузь знань</u> <u>01 Освіта / Педагогіка</u>	Обов'язкова	
Модулів – 1	<u>Спеціальність:</u> <u>014.11 «Середня освіта</u> <u>(Фізична культура)»</u> <small>(шифр і назва)</small>	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		2-й	–
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small>		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: «бакалавр»	Лекції	
		10 год.	–
		Практичні, семінарські	
		20 год.	–
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
60 год.	–		
		Індивідуальні завдання: –	
		Вид контролю: диф. залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 0,5

* 1 кредит = 30 год.

Кількість кредитів = $\frac{\text{загальна кількість годин}}{30}$

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи професійної термінології» є формування у студентів цілісної системи знань, умінь і навичок щодо проведення занять з фізичного виховання, фізичної реабілітації, рекреації, занять спортивного напрямку з використанням саме професійної термінології.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи професійної термінології» є:

- розширити використання професійного «слова» у процесі викладання гімнастики, ігор, туризму та спорту;
- допомагати створювати повне уявлення про рух через пояснення професійною термінологією;
- унеможливити подвійне, потрійне тлумачення записаних або пояснювальних фізичних вправ;
- вчитися використовувати спеціальну своєрідну термінологію у різних напрямках і сферах фізичної культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- вимоги, які ставляться до професійної термінології;
- правила та форми запису фізичних вправ;
- системи термінів і визначень, які точно описують форму, смисл і характер застосовуваних вправ;
- закони мови щодо утворення нового терміна;

вміти:

- використовувати у своїй професійній діяльності загальні та конкретні терміни;
- записувати комплекси фізичних вправ різної класифікації;
- подавати команди щодо стройових вправ, шиккування, перешикування та ін.

Навчальна дисципліна має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів, необхідні для подальшої професійної діяльності:

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК1. Здатність до спілкування та навчання учнів державною мовою і розвитку в них мовнокомунікативних умінь та навичок.

ФК2. Володіти термінологічною базою освітньої галузі/ навчального предмета відповідно до вимог державного стандарту вчителя.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Норми і стилі української літературної мови, використання усного та писемного мовлення. Інтонаційні та позамовні засоби виразності мовлення.

ПРН 4. Професійна термінологія та категоріальний апарат дисципліни.

ПРН 7. Ґрунтовні знання навчального предмета «Фізична культура» (зміст, мета, завдання, принципи, методи) і можливостей його інтеграції з іншими навчальними предметами. Система фізичного виховання в Україні.

ПРН 17. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень тощо.

ПРН 18. Організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства, з урахуванням вимог типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів тощо. Застосовувати сучасні методики і технології моделювання змісту навчання учнів предмету «фізична культура».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Значення, вимоги та правила гімнастичної термінології

Тема 1. Правила гімнастичної термінології. Значення і вимоги до гімнастичної термінології. Правила утворення гімнастичних термінів. Правила і форми запису гімнастичних вправ. Правила уточнення запису вправ. Правила умовних скорочень описування вправ. Основні терміни гімнастичних вправ.

Тема 2. Організаційні моменти проведення уроку професійною мовою. Основні стройові поняття, прийоми і команди. Подавання команд при шикуванні і перешикунні. Команди при різних способах і напрямках пересування у гімнастичній залі. Команди при здійсненні розмикання та змикання різними способами.

Тема 3. Загально-розвивальні вправи і професійна термінологія. Елементарні рухи, які виконуються у фронтальній, сагітальній і горизонтальній площинах. Класифікація загально-розвивальних вправ за анатомічним принципом і методичною спрямованістю. Загально-розвивальні вправи для формування правильної постави і розвитку фізичних якостей сили, спритності, витривалості. Технологія проведення загально-розвивальних вправ роздільним, прохідним і потоковим способами. Прийоми виправлення помилок і надання допомоги при проведенні загально-розвивальних вправ з використанням професійної термінології.

Тема 4. Загально-розвивальні вправи з предметами. Описування вправи з гімнастичною палицею. Описування вправ з гантелями, набивним м'ячем, скакалкою. Описування вправ в опорі (вдвох).

Тема 5. Професійна термінологія у акробатичних вправах. Групування. Перекати. Перекиди вперед і назад. Стійка на лопатках. «Міст». Рівноваги. Складання та описування акробатичних комбінацій.

Тема 6. Прикладні вправи і професійна термінологія. Ходьба. Біг. Лазіння. Вправи у метанні та ловлі предметів. Переповзання. Піднімання і перенесення вантажу. Способи подолання перешкод.

Тема 7. Професійна термінологія у різних видах спорту. Художня гімнастика. Хореографічні вправи. Ігри. Біг, кроки, окремі танцювальні кроки (галоп, полька, приставний і перемінний кроки, вальс), стрибки, повороти. Основні положення ніг і рук у хореографії, окремі елементи хореографії. Музичні терміни.

Тема 8. Основні терміни на гімнастичних приладах. Загальні терміни. Терміни, які використовуються для опису вправ на різних снарядах. Виси. Упори. Сіди. Стійки. Махи. Підйоми та спади. Вхід, вихід, перехід. Наскок, зіскок. Стрибки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	90	10	20			60						
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Значення, вимоги та правила гімнастичної термінології												
Тема 1.	12	2	2	-	-	8						
Тема 2.	11	1	2	-	-	8						
Тема 3.	11	1	2	-	-	8						
Тема 4.	11	1	4	-	-	6						
Тема 5.	9	1	2	-	-	6						
Тема 6	9	1	2	-	-	6						
Тема 7.	15	1	4	-	-	10						
Тема 8.	12	2	2	-	-	8						
Усього за змістовим модулем 1	90	10	20	-	-	60						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1			
2			
	Усього		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Правила гімнастичної термінології	2

2	Організаційні моменти проведення уроку професійною мовою. Подавання команд щодо виконання стрйових вправ	2
3	Загальнорозвивальні вправи і професійна термінологія	2
4	Загальнорозвивальні вправи з предметами	4
5	Професійна термінологія у акробатичних вправах	2
6	Прикладні вправи і професійна термінологія	2
7	Професійна термінологія у різних видах спорту	4
8	Основні терміни на гімнастичних приладах	2
	Усього	20

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		дфн	зфн
1			
2			
	Усього		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Правила гімнастичної термінології Зміст і значення гімнастичної термінології Основні вимоги до термінології Правила користування гімнастичною термінологією Правила скорочення Правила уточнення запису Правила записування і називання вправ Форми запису гімнастичних вправ: загальний запис, конкретний запис, графічне записування вправ.	8
2	Організаційні моменти проведення уроку фізичного виховання професійною мовою Основні стрйові поняття, прийоми і команди	8

	<p>Подавання команд при шикуванні і перешикунні</p> <p>Команди при різних способах і напрямках пересування у гімнастичній залі</p> <p>Команди при здійсненні розмикання та змикання різними способами</p>	
3	<p>Загальнорозвивальні вправи і професійна термінологія</p> <p>Елементарні рухи, які виконуються у фронтальній, сагітальній та горизонтальній площинах за напрямом і один відносно одного. Назви основних положень і рухів</p> <p>Класифікація загальнорозвивальних вправ за анатомічним принципом. Записування прикладів таких вправ</p> <p>Класифікація загальнорозвивальних вправ за методичною спрямованістю</p> <p>Загальнорозвивальні вправи для формування правильної постави</p> <p>Загальнорозвивальні вправи для розвитку фізичних якостей сили, спритності, витривалості, координації, гнучкості</p>	8
4	<p>Загальнорозвивальні вправи з предметами. Складання комплексів та:</p> <p>Описування вправи з гімнастичною палицею</p> <p>Описування вправ з гантелями</p> <p>Описування вправ з набивним м'ячем</p> <p>Описування вправ в опорі вдвох</p>	6
5	<p>Професійна термінологія в акробатичних вправах</p> <p>Групування. Перекати</p> <p>Перекиди</p> <p>Стойки</p> <p>Перевороти</p> <p>«Міст»</p> <p>Напівшпагат, шпагат</p> <p>Терміни акробатичних парних вправ</p>	6
6	<p>Прикладні вправи і професійна термінологія</p> <p>Ходьба. Біг</p> <p>Вправи у рівновазі</p> <p>Лазіння</p> <p>Вправи у метанні м'яча та ловлі предметів</p> <p>Переповзання</p> <p>Піднімання та перенесення предметів, обладнання, партнера</p>	6
7	<p>Професійна термінологія у різних видах спорту</p> <p>Складання і описування вправ: художньої гімнастики (кроки, біг, стрибки, повороти, музичні терміни); Легкої атлетики;</p>	10

	Плавання; Ігор; Хореографії та інших за власним вибором	
8	Основні терміни на гімнастичних приладах Різновиди хвату за прилад Положення особи відносно приладу і підлоги Вісь робочої частини приладу Виси Упори Сіди Стійки Махи, спади, підйоми Наскоки, зіскоки та стрибки Повороти, переходи, оберти Вхід, перехід, вихід	8
	Усього	60

9. Методи навчання

1. Словесні методи (лекції, розповідь, пояснення, тощо).
2. Наочні методи (демонстрування, показ).
3. Практичні методи (виконання завдань на практичних заняттях).

10. Методи контролю

Поточні види контролю: робота на лекції (контроль відвідування, ведення конспекту лекцій); поточний та підсумковий контроль знань (індивідуальне опитування, контроль виконання тестів, реферати, оцінка якості підготовки та захисту індивідуальних завдань, що виконуються під час аудиторних занять та під час самостійної роботи); робота студентів на практичних заняттях (контроль відвідування і підготовки до заняття, наявність конспекту, оцінювання активності студента на практичних заняттях). Підсумковий вид контролю: залік.

11. Розподіл балів, що отримують студенти

Вид контролю	Максимальний бал
Лекції: відвідування – 5 балів конспект – 5 балів	10
Поточний і підсумковий контроль: теоретичне опитування – 10 контрольна робота – 5	15
Робота студентів на практичних заняттях: відвідування і підготовка до занять – 25 проведення вправ професійною мовою – 20	45

Диф. залік: теоретичні питання практичний рівень оволодіння термінологією гімнастичних та інших вправ	10 10
Усього	100

Шкала оцінювання: національна та ЕКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт з дисципліни «Основи професійної термінології» для студентів денної форми навчання зі спеціальності 014.11 «Середня освіта (фізична культура)» освітнього ступеня «бакалавр». Кременчук, КрНУ: редакційно-видавничий відділ. 16 с.

2. Методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи з дисципліни «Основи професійної термінології» для студентів денної форми навчання зі спеціальності 014.11 «Середня освіта (фізична культура)» освітнього ступеня «бакалавр». Кременчук: КрНУ: редакційно-видавничий відділ. 14 с.

13. Рекомендована література

Базова

1. Гімнастична термінологія: навч. посіб. / Ю. М. Салямін, І. А. Терещенко, С. П. Прокопюк, Т. М. Левчук. Київ: Олімпійська література, 2010. 144 с.

2. Теорія і методика фізичного виховання : підручник для викл. і студ. ВНЗ / за ред. Т. Ю. Круцевич. Т. 2. Київ: Олімпійська література, 2012. С. 90–105.

3. Худолій О.М. Основи методики викладання гімнастики: навч. посібник. Ч. 1. Харків: «ОВС», 2004. 414 с.

4. Худолій О.М. Основи методики викладання гімнастики: навч. посібник. Ч. 2. Харків: «ОВС», 2008. 464 с.

5. Худолій О. М. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : навч. посіб. Харків: ОВС, 2007.

6. Чайка А. В. Гімнастика: навч. посібник для вчителів. Харків: Вид-во «Ранок», 2009. 128 с.

7. Черняков В. В., Желізний М. М. Гімнастика та методика її викладання (курс лекцій з навчальної дисципліни): навч. посіб. для студ. факульт. фізич. вихов. Чернігів: ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка, 2017. 264 с.

Допоміжна

1. Севрюк М.П., Ціпов'яз А.Т., Коваль С.С. Методичні основи тренувального процесу в городковому спорті: навчальний посібник. Кременчук: ФОП Щербатих О.В., 2021. 165 с. ISBN 978-617-639-293-4.

2. Sevryuk Mykola, Momot Olena, Koval Svitlana. Formation of technical skills of highly qualified athletes in gorodki. The 10th International scientific and practical conference «Fundamental and applied research in the modern word» (May 12-14, 2021) VoScience Publisher, Boston, USA, 2021, P. 57–60.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://eprints.zu.edu.ua/5914/2/%C2%B0.pdf>

2. <http://erpub.chnpu.edu.ua/>